

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Krakowy plan działania do programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.
Autor	Ministerstwo Cyfryzacji
Projekt z dnia	Październik 2023 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Patrycja Grebla-Tarasek
e-mail	pgt@zpp.pl
tel.	18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna – redakcyjna	Należy dokonać wyraźniejszego podziału, części, poszczególnych celów i zadań.	Zwiększenie przejrzystości dokumentu.		
2.	3.1.1 Kompetencje cyfrowe. Specjaliści i specjalistki ICT, str. 38	Z czego wynika wskaźnik 6% wśród specjalistów ICT wśród pracujących kobiet oraz 29% kobiet wśród specjalistów ICT?	Skąd wynikają tak przyjęte wartości? Czy projektodawca wziął pod uwagę fakt, że być może dla kobiet praca w branży ICT nie jest atrakcyjna i wolą realizować się w innych dziedzinach?		
3.	3.1.2 Telekomunikacja i 5G, str. 40	1. Wyjaśnienie co projektodawca ma na myśli używając pojęcia „obszary zaludnione”? 2. Wobec trendów demograficznych i ekonomicznego punktu widzenia, pokrycie kraju 100% sieci 5G wydaje się być niemożliwe.	1. Jak projektodawca rozumie pojęcie obszar zaludniony? Czy należy je rozumieć, jako miejsce, w którym potencjalnie mogą zamieszkiwać ludzie np. bacówki, leśniczówki i inne miejsca z dala od skupisk ludzi, czy też należy je rozumieć jako obszary zagęszczonych pobytów ludzi np. miast czy wsi? 2. Projektodawca nie wziął pod uwagę trendów demograficznych		

			<p>jakie obecnie zachodzą w Polsce tj. zmniejszania liczby ludności (depopulacji). Zgodnie z prognozami Eurostatu do 2100 roku liczba ludności Polski ma spaść do niecałych 30 mln osób. Ponadto wziąć należy pod uwagę wsie, które zamieszkiwane są w większości przez osoby w wieku 70 plus, co naturalnie spowoduje ich wyludnienie. Stąd też pytanie czy projektodawca wziął pod uwagę te trendy przy projektowaniu przedłożonego celu. Czy w takiej sytuacji pokrywanie ultraszybką siecią wszystkich obszarów znajduje ekonomiczne uzasadnienie? Należy pamiętać, że obszary, które nie są pokryte siecią 5G, pokrywa sieć o niższym transferze danych np. LTE, 3G. Projektodawca winien zadbać w pierwszej kolejności o dokładne pokrycie ultraszybką siecią wszystkich miast i zaludnionych wsi.</p>		
4.	3.1.2 Węzły brzegowe str. 43	W jaki sposób projektodawca wyliczył liczbę węzłów brzegowych na poziomie 370?	<p>W naszej ocenie, rozmieszczenie węzłów brzegowych, winno być zaprojektowane według siatki terytorialnej położenia powiatów oraz w niektórych przypadkach miast na prawach powiatu (jeżeli miasto to jest wystarczająco duże). W przypadku dużych aglomeracji przewidujemy umiejscowienie więcej niż jednego węzła np. w Warszawie.</p> <p>Prosimy o wskazanie, na jakiej podstawie oszacowano liczbę węzłów brzegowych na poziomie 370.</p>		

5.	3.1.4. Cyfryzacja usług publicznych E-usługi str. 50	Cel wymaga pogłębionej analizy, jakie usługi świadczone publicznie miałyby zostać objęte cyfryzacją.	Wyjaśnienia wymaga wskazanie co oznacza użyte przez projektodawcę sformułowanie „kluczowa usługa publiczna” czy chodzi faktycznie o usługę publiczną czy bardziej trafny będzie termin usługi administracji? Projektodawca winien doprecyzować co ma na myśli. Wskazanie, że 100% usług z dziedzin: przeprowadzka, transport, wszczęcie postępowania w sprawie drobnych roszczeń, zobowiązania rodzinne, praca zawodowa, nauka i zdrowie są świadczone za pośrednictwem usług online, jest zbyt lakonicznie. Należałoby wskazać konkretnie, które usługi są już świadczone online, a które zostaną dopiero objęte tym systemem.		
6.	3.1.3 AI, big data w firmach Str. 46	Potrzeba wyjaśnienia z czego wynikają wartości przyjęte na poziomie krajowym tj. przetwarzanie w chmurze 70%, duże zbiory danych 20%, sztuczna inteligencja 10%.	Z czego wynikają powyższe wskaźniki? Na poziomie unijnym przyjęto wskaźnik 75% przedsiębiorstw, które korzystają z co najmniej jednego rozwiązania, natomiast na poziomie krajowym dokonano rozbicia na: przetwarzanie w chmurze, duże zbiory danych, sztuczna inteligencja. Przedsiębiorcy winni mieć możliwość wyboru nowoczesnych rozwiązań na miarę swoich potrzeb, a nie wobec sztucznie ustanowionych kryteriów. Przykładowo, czy projektodawca przewidział sytuację, w której 30% przedsiębiorstw będzie chciało wykorzystać AI, tylko 60% będzie zainteresowanych chmurą obliczeniową?		

7.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.1 Str. 56	Projektodawca winien rozważyć stopniowe tworzenie Klubów Rozwoju Cyfrowego.	Projektodawca zupełnie pominął, badanie liczby osób chętnych i zainteresowanych uczęszczaniem do klubu. Pozbawionym ekonomicznego sensu wydaje się tworzenie aż 2064 Klubów Rozwoju Cyfrowego w każdej gminie, w momencie, gdy z całą pewnością wiemy, że istnieją gminy, w których liczba mieszkańców chętnych na uczęszczanie do takiego klubu wyniesie dokładnie 0. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby utworzenie Klubów Rozwoju Cyfrowego, na początek w każdym powiecie (powiaty mają potencjał do działania w tym zakresie), a następnie wedle potrzeb i zainteresowania tworzenie Klubów w gminach.		
8.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.3 Str. 58	Potrzeba wskazania ile winno powstać pracowni PAKT? Jaka będzie sieć pracowni? Kto to działanie będzie realizował?	Cel opisany jest w zbyt lakoniczny sposób, bez istotnych wskazanych w pytaniach konkretów.		
9.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.4 Str. 58	Wykreślenie celu.	Szkolenia dla obywateli z kompetencji cyfrowych będą odbywały się na wielu innych płaszczyznach (KMC.I.1, KMC.I.5, KMC.I. 6, KMC.I.7, KMC.I.9, KMC.I.11). Czy projektodawca jest pewien, że znajdzie 152 tysiące osób, ze wskazanej grupy docelowej, chętnych na szkolenia. Należy wziąć pod uwagę, że we wskazanej grupie praktycznie, poza jednostkowymi przypadkami, nie mamy, już osób wykluczonych cyfrowo (osoby mające dzieci, osoby aktywne zawodowo).		

			Ponadto należy wskazać jakie są relacje pomiędzy projektowanymi działaniami na rzecz rozwoju kompetencji osób wykluczonych cyfrowo, bowiem w Programie takich działań przewidziano sporo.		
10.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.5, Str. 58	Projektodawca zakłada objęcie nauczaniem kompetencji cyfrowych uchodźców, w sytuacji gdy grupa ta jest całkowicie nietrafiona.	W przypadku uchodźców, kluczowa jest nauka języka polskiego lub innego powszechnie znanego np. języka angielskiego, a nie nauczanie kompetencji cyfrowych. Uchodźcy w większości to osoby z młodszego pokolenia, które znakomicie potrafią posługiwać się komputerami czy smartfonami.		
11.	3.1.4 Cyfryzacja usług publicznych E-zdrowie str. 51	Konieczność doprecyzowania co projektodawca ma na myśli używając pojęcia „elektroniczna dokumentacja medyczna”.	Jeżeli rozumiemy dokumentację medyczną jako faktyczną dokumentację medyczną tj. tą, którą wypełnia lekarz lub inny przedstawiciel zawodu medycznego w placówce ochrony zdrowia, czy jedynie jako e-receptę czy e-skierowanie? Jeżeli dokumentację medyczną rozumiemy jako faktyczną dokumentację, to po pierwsze należy zweryfikować wskaźniki bazowe, bo z całą pewnością są one zawyżone, po drugie zaś należy wypracować odpowiednie narzędzia, które będą automatycznie przenosić utworzoną dokumentację medyczną pacjenta na jego IKP. Ponadto projektodawca powinien w ramach dostępu do danych z zakresu e-zdrowia umożliwić dostęp do wyników badań medycznych, jakie wykonują pacjenci np. wyniki diagnostyczne badań krwi.		

12.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.7 Str. 60	Szkolenia dla osób starszych, będą odbywały się na gruncie co najmniej dwóch różnych działań, stąd też pytanie czy konieczne jest tworzenie trzeciego działania dedykowanego rozwojowi kompetencji cyfrowych osób starszych.	Krajowy budżet planowany na ten cel to aż 6,2 mln euro. Budżet przydzielony z UE na ten cel to 0 euro. Stąd też pytanie o racjonalność wydatkowanych środków w świetle innych planowanych działań rozwoju kompetencji cyfrowych osób starszych. Ponadto, z całą pewnością przeszkolenie 65 tysięcy osób z kompetencji cyfrowych nie jest warte 9,8 mln euro. Potencjalny zysk w postaci przeszkolonych, a nie gotowych korzystać z e-usług obywateli jest niewspółmierny do wydanych środków.		
13.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.9 Szkolenia kompetencji cyfrowych pracowników administracji publicznej „urząd online” str. 62	<p>1. Koncepcja całkowicie pomija założenia przyjęte w ustawie o doręczeniach elektronicznych i kwestie e-doręczeń. Projektodawca powinien przewidzieć szkolenia urzędników z zakresu e-doręczeń, a nie z wygaszanego już ePUAP.</p> <p>2. Usługi budowane są obecnie na poziomie centralnym np. nowe usługi w procesie budowlanym czy możliwość rozliczenia PIT online. Stąd też pytanie dlaczego projektodawca chce szkolić urzędników z projektowania i realizacji usług (notabene za pomocą już przestarzałej i wygaszanej) platformy ePUAP.</p>	1. W Programie proponuje się szkolenie pracowników z przestarzałego, mającego do 2029 roku całkowicie wygasnąć systemu ePUAP. Zgodnie z założeniami, ustawy o doręczeniach elektronicznych głównym kanałem komunikacji na linii podmiot publiczny – podmiot publiczny mają być e-doręczenia, które dla większości samorządowych jednostek zostaną wdrożone już od 10 grudnia br. Kolejno do systemu mają przystępować inne jednostki, w tym dobrowolnie osoby fizyczne. Docelowo od 01.10.2029 r. cała komunikacja wychodząca z urzędów ma odbywać się za pomocą usług PURDE i PUH. System ePUAP do tego czasu ma być całkowicie wyłączony. Stąd też pojawia się kluczowe pytanie, dlaczego projektodawca chce szkolić urzędników z		

			<p>przestarzałych systemów, zamiast skupić się na systemach, które będą już za niedługo głównym kanałem komunikacji stosowanym przez podmioty publiczne.</p> <p>2. Działanie szkolenia kompetencji cyfrowych u urzędników winno przekładać się bezpośrednio na zagadnienia związane z obsługą klientów online, czy rozpatrywaniu i doręczaniu pism w nowej cyfrowej rzeczywistości, a nie na projektowaniu i realizacji usług za pomocą platformy ePUAP. Urzędnicy na co dzień nie zajmują się i projektowaniem usług a obsługą systemów, gdzie usługi te są dostępne. Zatem należy przerehabilitować zakres szkoleń.</p>		
14.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.I.12 Str. 63	Cel wymaga pogłębionej analizy.	Projektodawca nie wskazał ilu nauczycieli nie posiada jeszcze kompetencji cyfrowych. Należy pamiętać, że pandemia wymusiła na większości nauczycieli nabycie tego typu kompetencji. Ponadto do systemu przychodzą osoby coraz młodsze, które takie kompetencje posiadają bez żadnych specjalistycznych szkoleń. Na jakiej podstawie projektodawca oszacował, że 31 tysięcy nauczycieli zostanie objętych działaniem?		
15.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.II.7 Str. 68	Wykreślenie celu.	W świetle celu wskazanego w punkcie KMC.II.8 należy zadać pytanie – ilu nauczycieli informatyki na ten moment brakuje w szkołach? Czy luki tej nie da się zapełnić w świetle zaplanowanego działania systemu studiów podyplomowych i		

			doskonalących dla nauczycieli w zakresie informatyki – w naszej ocenie działanie to wypełni lukę w liczbę nauczycieli informatyki; o ile taka w chwili obecnej w ogóle istnieje.		
16.	3.2.1 Kompetencje cyfrowe KMC.II.5 Str. 66	Jak w praktyce wyglądać ma realizacja przyjętych wskaźników?	W jaki sposób projektodawca planuje osiągnąć założone wskaźniki? Obecnie dostęp zarówno do studiów w zakresie informatyki, jak i do miejsc pracy, jest dla kobiet i mężczyzn jednakowy. Stąd też pytanie, czy projektodawca nie próbuje w sztuczny sposób wymusić spełniania wskaźników zatrudnienia kobiet w omawianej branży.		
17.	3.2.4. Cyfryzacja usług publicznych CUP.III.1 Wdrożenie kluczowych rozwiązań uregulowanych na gruncie ustawy o aplikacji mObywatel, str. 93	Rozwój aplikacji, poprzez umożliwienie kontaktu z wszystkimi podmiotami publicznymi za pośrednictwem aplikacji mObywatel.	Kluczowym w tym zakresie będzie np. integracja aplikacji e-doręczenia (PURDE) z aplikacją mObywatel, celem sprawniejszego kontaktu z podmiotami publicznymi. Proponuje się także dalszy rozwój aplikacji poprzez dodanie do niej nowych usług.		
18.	3.2.3 Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw TCP.I.3 Str. 81	Elektronizacja umów pracodawców z pracownikami lub zleceniobiorcami winna być powiązana z innymi usługami np. automatycznym zgłaszaniem do ZUS, obliczaniem składki itd. wówczas będzie to kompletna usługa.	Sama elektronizacja umów pracodawców z pracownikami lub zleceniobiorcami nie powinna być przeprowadzana na poziomie dedykowanego programu z wykorzystaniem środków unijnych, ponieważ jest to usługa niekompletna. Sam zaś proces elektronizacji umów może się odbywać na poziomie ustawowym, bez zaangażowania na ten cel żadnych środków.		
19.	3.2.3 Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw	1. Potrzeba dokładnego doprecyzowania wysokości budżetu.	1. Projektodawca powinien określić liczbę osób, które chce przeszkolić w dziedzinie podstaw i wdrażania		

	TCP.I.5 program AI dla firm Str. 83	2. Szkolenia szeregowych pracowników winny odbywać się dopiero w momencie gdy kadra kierownicza zdecyduje się na zastosowanie odpowiednich rozwiązań z zakresu sztucznej inteligencji, w innym przypadku są one bezcelowe.	rozwiązań sztucznej inteligencji i na tej podstawie określić budżet na realizację tego zadania. 2. Projektodawca kieruje szkolenia do bardzo szerokiej grupy, podczas gdy w pierwszej kolejności winna zostać przeszkolona kadra zarządzająca, która po zapoznaniu się z korzyściami wynikającymi z wprowadzenia AI w przedsiębiorstwach, być może będzie chciała takie rozwiązania wykorzystać w swoich firmach. W tym kontekście bezcelowe jest szkolenie szeregowych pracowników, którzy nie mają aż takiego wpływu na inwestycje jakie poczynione są w zakładach pracy.		
20.	3.2.3 Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw TCP.I.7 Rozwój oferty OI dla firm Str. 85	Proszę o przekazanie listy 74 przedsiębiorstw, które otrzymają wsparcie w ramach zadania.	Z opisu zadania wynika, że nabór wniosków odbywał się w okresie od 28.03.2023 r. – 11.05.2023 r. Pod podanym linkiem nie sposób znaleźć listy beneficjentów programu.		
21.	3.2.4. Cyfryzacja usług publicznych CUP.I.3 Str. 90	Potrzeba wskazania beneficjenta, zaplanowanego działania.			